

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy 4 Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 77 w Krakowie

oparte na *Programie nauczania historii – Wczoraj i dziś* autorstwa Tomasza Maćkowskiego , w roku szkolnym 2023/2024

KLASA IV

Wymagania na poszczególne oceny					
Temat lekcji	dopuszczająca Uczeń:	dostateczna Uczeń:	dobra Uczeń:	bardzo dobra Uczeń:	celująca Uczeń:
Rozdział 1. Z historią na Ty					
1. Historia – nauka o przeszłości	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia przeszłość od współczesności – rozróżnia fikcję (np. baśń) od rzeczywistości historycznej – potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pracę historyków i archeologów – potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych – wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki – dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje pracę historyków i archeologów – wskazuje różne przykłady źródeł pisanych i niepisanych – wyjaśnia potrzebę edukacji historycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów – wskazuje pozapodręcznikowe przykłady różnych kategorii źródeł historycznych – przedstawia różne efekty pracy naukowców zajmujących się przeszłością 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie

<p>2. Historia wokół nas</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady świąt rodzinnych - podaje przykłady pamiątek rodzinnych - zna pojęcie „drzewo genealogiczne” 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny - rozumie pojęcia „wielka” i „mała ojczyzna” - wyjaśnia, czym jest patriotyzm - podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest genealogia - wskazuje na mapie Polski własną miejscowość, region, województwo i jego stolicę - podaje przykłady regionalnych tradycji - charakteryzuje własną „małą ojczyznę” na tle innych regionów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje inne regiony państwa polskiego - wyjaśnia znaczenie dbałości o tradycję regionalną 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu - ocenia, w jaki sposób różnorodność „małych ojczyzn” wpływa na bogactwo dużej
<p>3. Mieszkamy w Polsce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice - zna poprawną nazwę państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy współtworzące państwo - wymienia najważniejsze czynniki narodotwórcze - przedstawia polskie symbole narodowe - przedstawia najważniejsze święta państwowe - wskazuje na mapie stolicę państwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje Polskę na mapie świata - wskazuje na mapie główne krainy historyczno-geograficzne Polski oraz największe miasta - rozróżnia pojęcia <i>naród</i> i <i>społeczeństwo</i> - przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych - opisuje właściwy sposób zachowania względem symboli narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie świata największe zbiorowości Polonii - wyjaśnia, dlaczego należy szanować inne tradycje narodowe - podaje przykłady mniejszości narodowych żyjących w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia genezę polskich symboli narodowych
<p>4. Czas w historii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia pojęcia : - wiek, tysiąclecie, era, okres p.n.e. i n.e. - zamienia cyfry arabskie na rzymskie 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie chronologia - wyjaśnia, czym jest epoka historyczna - zna epoki historyczne (starożytność, średniowiecze, nowożytność, współczesność) 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje cezury czasowe epok historycznych - potrafi wskazać początek i koniec wieku n. e., jak i p. n. e. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje główne epoki historyczne - podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku I i podziału na dwie ery - wyjaśnia różnicę między kalendarzem juliańskim i gregoriańskim

	– umieszcza daty na osi czasu	i umieszcza je w czasie (wiek, tysiąclecie)	-ustawia wydarzenia w kolejności chronologicznej z p.n.e. i n.e.		
5. Obliczanie czasu w historii	– określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie – oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery	– oblicza upływ czasu między wydarzeniami z p.n.e. i n.e.	-potrafi wskazać początek i koniec wieku n. e., jak i p. n. e. -ustawia wydarzenia w kolejności chronologicznej z p.n.e. i n.e.	– przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych	
6. Czytamy mapę i plan	– dostrzega różnice między mapą a planem	-zna elementy mapy – objaśnia symbole legendy mapy – odczytuje z mapy podstawowe informacje	– wyjaśnia, czym jest kartografia – wyjaśnia, czym jest skala mapy – rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną	– interpretuje i wyciąga wnioski z mapy	– przedstawia elementy historii kartografii
Rozdział II: Od Piastów do Jagiellonów					
1. Mieszko I i chrzest Polski	-wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski -zna datę chrztu Polski (966r.)	– przytacza przykłady legend o początkach państwa polskiego – wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska” i „Piastowie” – wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich	– wyjaśnić okoliczności zawarcia małżeństwa z Dobrawą oraz przyjęcia chrztu przez Mieszka – wymienia legendarnych protoplastów Mieszka – przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu	– charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego – opisuje bitwę pod Cedynią i zna jej datę (972r.)	– określa, jakie informacje może zdobyć historyk dzięki zastosowaniu metody dendrochronologicznej – omawia dokument <i>Dagome iudex</i>

			– lokalizuje na mapie Gniezno, Poznań oraz inne główne grody w państwie Mieszka I		
2. Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski	– opisuje wygląd grodu średniowiecznego – wie, że Bolesław Chrobry był pierwszym królem Polski	– zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025 – charakteryzuje postać św. Wojciecha – opisuje wygląd i uzbrojenie woja z drużyny książęcej	– zna wydarzenia związane z datami: 997, 1002–1018 – opisuje przebieg misji św. Wojciecha do Prusów – przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego – wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego	– wyjaśnia znaczenie wizyty Ottona III w Gnieźnie dla państwa polskiego – wyjaśnia znaczenie utworzenia samodzielnej metropolii kościelnej – wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego	– ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego
3. Polska Kazimierza Wielkiego	– wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki” – opisuje wygląd średniowiecznego zamku	– zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370 – wyjaśnia powiedzenie „ <i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i> ”	– wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego – opisuje zjazd monarchów w Krakowie – wyjaśnia cele oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej – wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski za panowania Kazimierza Wielkiego	– charakteryzuje oraz ocenia politykę wewnętrzną i zagraniczną prowadzoną przez Kazimierza Wielkiego – argumentuje, dlaczego Kazimierz Wielki stał się wzorem dobrego władcy	– porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego – wyjaśnia znaczenia panowania Kazimierza Wielkiego dla państwa polskiego

4. Jadwiga i Jagiełło – unia polsko-litewska	– wie, kim byli: Jadwiga i Władysław Jagiełło – wskazuje na mapie państwo polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego	– poprawnie posługuje się terminem: <i>unia, Jagiellonowie</i> – zna wydarzenie związane z datą 1385 – przedstawia główne konsekwencje unii w Krewie	– opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów – przedstawia okoliczności zawiązania unii polsko-litewskiej – wymienia postanowienia unii w Krewie	– omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla obu państw	– przedstawia stosunek Litwinów do unii w Krewie – na podstawie mapy ocenia sytuację geopolityczną w Europie Środkowej po zawarciu unii
5. Zawisza Czarny i bitwa pod Grunwaldem	– opisuje wygląd i cechy rycerza – rozumie znaczenie pojęcia herb	– poprawnie posługuje się terminami: <i>giermek, kopia, kodeks honorowy</i> – zna wydarzenie związane z datą 1410 – charakteryzuje postać Zawiszy Czarnego – wyjaśnia powiedzenie „ <i>Polegać jak na Zawiszy</i> ”	– charakteryzuje rycerski kodeks honorowy – przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim – opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem	– wyjaśnia, czym zajmuje się heraldyka – wyjaśnia charakter obyczajowości i kultury rycerskiej – przedstawia postanowienie pokoju toruńskiego oraz skutki bitwy pod Grunwaldem	– przedstawia genezę i charakteryzuje różne zakony rycerskie
6. Mikołaj Kopernik – wielki astronom	– wie, kim był Mikołaj Kopernik	– poprawnie posługuje się terminami: <i>astronomia, teoria heliocentryczna</i> – wyjaśnia powiedzenie „ <i>Wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i> ”	– wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grobowiec – przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika	– przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika – wyjaśnia, czym jest nauka i jakie cechy musi spełniać wiedza naukowa	– opisuje, w jaki sposób zrekonstruowano wygląd Mikołaja Kopernika – wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół
Rozdział III: Wojny i upadek Rzeczypospolitej					
1. Jan Zamoyski – druga osoba po królu	– rozumie pojęcie szlachta – wskazuje na mapie Zamość	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kanclerz, hetman, akademia</i> – charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego	– zna królów elekcyjnych: Stefana Batorego i Zygmunta III Wazę – opisuje państwo polskie rządzone przez szlachtę w	– wyjaśnia różnice między monarchią dynastyczną a elekcyjną	– wyjaśnia, jakie cechy powinien mieć mąż stanu

			<p>XVI w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego – wyjaśnia słowa Zamoyskiego „<i>Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie</i>” 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zagrożenia dla państwa polskiego wynikające z systemu wolnej elekcji 	
2. XVII wiek – stulecie wojen	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie „potop szwedzki” – opisuje wygląd i uzbrojenie husarii 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>wielki wezyr, islam, odsiecz</i> – zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683 – wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej oraz jej sąsiadów – zna postaci: Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry – wskazuje na mapie: Szwecję, Jasną Górę, Turcję, Chocim, Wiedeń – zna rolę husarii w polskich sukcesach militarnych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Polaków w pierwszej fazie potopu szwedzkiego – wyjaśnia słowa Jana Sobieskiego: <i>Lepiej w cudzej ziemi, o cudzym chlebie wojować, aniżeli samym się bronić o swoim chlebie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego wojny XVII wieku przyczyniły się do osłabienia Rzeczypospolitej
*Czasy stanisławowskie	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać S.A.Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski – wyjaśnia, w jakim celu wprowadzane są reformy państwa 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>Szkoła Rycerska, mecenas, obiady czwartkowe</i> – wymienia zasługi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego dla rozwoju kultury – wyjaśnia, dlaczego Dzień Edukacji Narodowej jest 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację państwa polskiego w czasach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego – przedstawia najwybitniejszych twórców doby stanisławowskiej oraz ich dokonania 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady zabytków doby oświecenia w kraju i w regionie – wyjaśnia, dlaczego oświecenie było nazywane „wiekiem rozumu” – wyjaśnia znaczenie powołania Komisji Edukacji Narodowej dla państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia kontrowersje w ocenie panowania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego

		współcześnie obchodzony 14 października			
3. Tadeusz Kościuszko na czele powstania	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwa, które dokonały rozbiorów – przedstawia cel powstania kościuszkowskiego – zna wydarzenia związane z datami: 3 maja 1791 r., 1795 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja</i>, <i>kosynierzy</i> – zna wydarzenia związane z datami: 1772, 1794, – charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki -wie, kim byli kosynierzy 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać i dokonania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego – przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja – opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady i ocenia różne postawy Polaków w okresie rozbiorów (w tym targowiczán) – wyjaśnia, dlaczego rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja została ogłoszona świętem narodowym – charakteryzuje program polityczno-społeczny Tadeusza Kościuszki – wyjaśnia przyczyny klęski powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej
4. Józef Wybicki i hymn Polski	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to hymn państwowy i zna nazwisko jego autora – potrafi objaśnić pierwszą zwrotkę i refren hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>emigracja</i>, <i>legiony</i> – zna wydarzenia związane z datą: 1797 – wskazuje na mapie Francję, Włochy, Lombardię – charakteryzuje postaci oraz dokonania gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiorze – opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady – wie, kiedy <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> został polskim hymnem narodowym 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia dalsze losy Legionów Polskich we Włoszech – wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte – ocenia, czy Napoleon spełnił pokładane w nim przez Polaków nadzieje

5. Romuald Traugutt i powstanie styczniowe	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>zaborcy, wojna partyzancka</i> – wyjaśnia, dlaczego Polacy zorganizowali powstanie – charakteryzuje taktykę walki partyzanckiej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>działalność konspiracyjna, branka, dyktator, zesłanie</i> – zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864 – pokazuje na mapie zasięg zaboru rosyjskiego – charakteryzuje postać i dokonania Romualda Traugutta 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację narodu polskiego w zaborze rosyjskim – wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną – opisuje charakter i przebieg powstania styczniowego – przedstawia skutki powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje funkcjonowanie państwa powstańczego – wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło – wymienia represje rosyjskie wobec uczestników powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia różne metody walki o polskość
6. Maria Skłodowska-Curie – polska noblistka	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Polacy nie mogli odbywać edukacji w języku polskim – wie, że M. Skłodowska-Curie była wybitną uczoną 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem : <i>Nagroda Nobla</i>, – <i>wyjaśnia</i> , na czym polegało tajne nauczanie – charakteryzuje postać i Marii Skłodowskiej-Curie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak funkcjonował Uniwersytet Latający – wyjaśnia, dlaczego Maria Skłodowska-Curie musiała wyjechać do Francji – przedstawia dokonania Marii Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana dwiema Nagrodą Nobla 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla – porównuje szkolnictwo XIX-wieczne i współczesne 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje swoją ulubioną dziedzinę naukową i jej wybitnego przedstawiciela
Rozdział IV: Ku współczesnej Polsce					
1. Józef Piłsudski i niepodległa Polska	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie <i>II Rzeczypospolita</i> – wskazuje na mapie obszar II RP – wie, kiedy i z jakiej okazji obchodzimy święto państwowe w dniu 11 listopada 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>I wojna światowa, Naczelnik Państwa</i> – zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r., 15 sierpnia 1920 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność Józefa Piłsudskiego przed I wojną światową – wyjaśnia sytuację państw zaborczych po wybuchu I wojny światowej – przedstawia udział Legionów Polskich w 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje trudności polityczne w odbudowie państwa polskiego – ocenia znaczenie Bitwy Warszawskiej – wyjaśnia, dlaczego w rocznicę Bitwy Warszawskiej Wojsko Polskie obchodzi swoje święto 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia sytuację geopolityczną w Europie powstałą w wyniku I wojny światowej, która umożliwiła Polakom odzyskanie niepodległości

		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Józefa Piłsudskiego 	<p>działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym – opisuje przebieg Bitwy Warszawskiej – wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego 		
2. Eugeniusz Kwiatkowski i budowa Gdyni	<ul style="list-style-type: none"> -rozumie pojęcia: bezrobocie, minister – wskazuje na mapie Polski Gdynię – wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat” 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>eksport, import, okręg przemysłowy</i> – charakteryzuje postać Eugeniusza Kwiatkowskiego – wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego – przedstawia dokonania Eugeniusza Kwiatkowskiego 	– wyjaśnia, w jaki sposób rozwój gospodarczy wpływa na sytuację obywateli	– wyjaśnia rolę potencjału gospodarczego państwa we współczesnym świecie
3. Zośka, Alek i Rudy – bohaterzy harcerze	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie <i>okupacja</i> – wie, kiedy i gdzie wybuchła II wojna światowa – opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>łapanki, Armia Krajowa, Szare Szeregi</i> – zna wydarzenia związane z datami: 1 września 1939 r., 1 sierpnia 1944 r., 1945 – charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem – przedstawia przebieg powstania warszawskiego – ocenia postawę młodzieży polskiej pod okupacją 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego – przedstawia politykę ZSRR wobec Polaków (mord katyński) 	– podaje przykłady udziału żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej
4. Pilecki i Inka – „żołnierze niezłomni”	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie <i>obozy koncentracyjne</i> 	– zna zbrodnie niemieckie popełnione na Żydach	– wskazuje na mapie największe niemieckie obozy koncentracyjne	– wyjaśnia, dlaczego państwo polskie znalazło się po II wojnie	– wyjaśnia pojęcie <i>suwerenność</i>

<p>l i t y k a N i e n i e c y o b e c l u d n o ś c i ż y d o w s k i</p>	<p>– opisuje politykę Niemiec wobec ludności żydowskiej</p> <p>– wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej</p>	<p>– charakteryzuje postaci Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego dla wielu Polaków wojna się nie zakończyła</p> <p>– wyjaśnia pojęcie „<i>żołnierze niezłomni</i>”</p>	<p>– charakteryzuje postać i działalność Witolda Pileckiego</p> <p>– opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich</p> <p>– ocenia postawę Danuty Siedzikówny, ps. Inka</p>	<p>światowej w sowieckiej strefie wpływów</p> <p>– charakteryzuje działalność opozycji antykomunistycznej</p> <p>– rozumie dramatyzm wyboru postaw przez obywateli wobec państwa polskiego po II wojnie światowej</p>	<p>– wyjaśnia pojęcie „<i>żelazna kurtyna</i>” oraz jego genezę</p> <p>– charakteryzuje postać i działalność Ireny Sendlerowej</p>
---	---	--	--	---	--

	e j				
--	--------	--	--	--	--

—
r
e
P
r
e
s
j
e
k
o
n
u
P
i
s
t
G
v
i
s
P
i
e
r
C

V
·
P
i
l
e
c
k
i
e
s
c
o
l
l
i
t
y
k
a
k
o
n
u
n
i
s
t
r
u
c
t
i
o
n
s

e
c
c
p
o
l
i
s
k
i
e
s
o
p
o
d
n
i
e
n
i
a
-
p
o
s
t
a
v
a
l
a
n
e
u
t
y
s

i e d N i k o v n y . P s . I n k a - N H a C N e H i e t e r H i H o v				
--	--	--	--	--

o
b
o
z
y
k
o
n
c
e
n
t
r
a
c
y
j
n
e
.
z
o
l
n
i
e
r
z
e
n
i
e
z
l
o

	<i>n</i> <i>n</i> <i>i</i> ,				
5. Jan Paweł II – papież pielgrzym	<p>– zna pojęcie „<i>papież</i>”</p> <p>– wskazuje na mapie przebieg granic państwa polskiego po II wojnie światowej</p> <p>– wie, kim był Karol Wojtyła</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>kardynał</i>, <i>pontyfikat</i></p> <p>– charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla wiernych</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w czasach komunizmu ukształtowała się opozycja</p>	<p>– opisuje sytuację społeczeństwa polskiego w czasach PRL</p> <p>– charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego</p>	<p>– podaje przykłady protestów Polaków wobec władz komunistycznych</p>
6. „Solidarność” i jej bohaterowie	<p>– rozumie pojęcia <i>kryzys</i>, <i>strajk</i></p> <p>– wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>związek zawodowy</i>, „<i>Solidarność</i>”, <i>stan wojenny</i>, <i>Okrągły Stół</i></p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych</p> <p>– zna głównych bohaterów „Solidarności” – L. Wałęsę, A. Walentynowicz, A. Gwiazdę</p>	<p>– opisuje okoliczności zawiązania związku zawodowego „Solidarność”</p> <p>– przedstawia główne postulaty „Solidarności”</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odegrał stan wojenny</p> <p>– wyjaśnia znaczenie i skutki rozmów Okrągłego Stołu</p>	<p>– wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską</p>	<p>– opowiada o rywalizacji między Związkiem Sowieckim a Zachodem</p>

*temat spoza podstawy programowej